

Renata Dulian

"«Habent omnia tempora sua» : prace
dedykowane ks. prof. dr hab.
Januszowi Wyciśle", red. Zdzisław
Gogola, Kraków 2003 : [recenzja]

Fides: Biuletyn Bibliotek Kościelnych 2 (39), 207-210

2014

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

RECENZJE I OMÓWIENIA

Fides. Biuletyn Bibliotek Kościelnych
Nr 2 (39) 2014, s. 207-210
ISSN 1426-3777

RENATA DULIAN¹

HABENT OMNIA TEMPORA SUA **PRACE DEDYKOWANE**

KS. PROF. DR. HAB. JANUSZOWI WYCIŚLE,

pod red. Zdzisława Gogoli OFMConv,

Uniwersytet Papieski Jana Pawła II,

Wydawnictwo Naukowe, Kraków 2013

Publikacja jest księgą jubileuszową, przygotowaną z okazji siedemdziesięciolecia urodzin i czterdziestopięciolecia kapłaństwa księdza profesora Janusza Wyciśły. Ksiądz profesor jest specjalistą z zakresu historii katolickiej nauki społecznej i doktryn politycznych. Był wykładowcą w Śląskim Seminarium Duchownym w Katowicach, następnie na Wydziale Historii Kościoła Papieskiej Akademii Teologicznej, pełniąc między innymi funkcję dziekana. W roku 1966 ukończył studia w Wyższym Śląskim Seminarium Duchownym w Krakowie (przerwane przez dwuletnią służbę wojskową). Świecenię kapłańskie przyjął z rąk bp. Herberta Bednorza. Pracował jako wikariusz w kilku parafiach Górnego Śląska. Studia z zakresu teologii odbył w Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie w 1977 roku. Wtedy mianowano go konsultantem „Gościa Niedzielnego” z historii Śląska i skierowano na studia doktoranckie z teologii praktycznej w Warszawie. W roku 1981 dekretem sekretarza generalnego Konferencji Episkopatu Polski, bp. Bronisława Dąbrowskiego, został powołany do zespołu opracowującego zagadnienia katolickiej nauki

¹ Biblioteka Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie.

społecznej przy sekretariacie KEP. Po ukończeniu na KUL studiów doktoranckich z zakresu nauk humanistycznych ze specjalnością katolicka nauka społeczna został wykładowcą w Wyższym Śląskim Seminarium Duchownym w Katowicach. W roku 1987 otrzymał nominację do Rady Społecznej biskupa katowickiego. Został wykładowcą historii katolickiej doktryny społecznej w Punkcie Konsultacyjnym Studiów Zaocznych Akademii Teologii Katolickiej w Katowicach i na Eksternistycznym Studium Wydziału Teologicznego Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego w Katowicach. Został powołany na członka Komisji Historycznej Polskiej Akademii Nauk w Katowicach. Był też członkiem Polskiego Towarzystwa Teologicznego. Habilitował się w Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie w roku 1992, po roku został adiunktem w Katedrze Historii Kultury Religijnej. Gościnnie wykladał m.in. na Ruhr-Universität w Bochum, w Berliner Institut für vergleichende Staat-Kirche-Forschung über die DDR und andere ehemals realsozialistische Staaten, Evangelische Akademie Berlin-Brandenburg, w Austrii w Internationalen Theologischen Sommerakademie. W roku 1995 objął stanowisko prodziekana, a następnie dziekana Wydziału Historii Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie. Był członkiem Kolegium Władz Uczelni Papieskich w Polsce, konsultorem Rady Naukowej Episkopatu Polski. W Katowicach był redaktorem serii „Z Dziejów Katolicyzmu Społecznego na Śląsku”. W 1998 roku został profesorem nauk teologicznych, powołanym do Rady Naukowej Instytutu Teologiczno-Pastoralnego w Katowicach. W roku 2006 został profesorem zwyczajnym.

Publikacja pod redakcją ks. Zdzisława Gogoli OFMConv zawiera wiele ciekawych artykułów poświęconych różnym zagadnieniom. Rafał Maria Antoszczuk OFMConv z Wyższego Seminarium Duchownego w Łodzi pisze na temat franciszkańskich jubileuszów bł. Jakuba Strzemię. Ks. Szczepan Bemben, absolwent Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie – na temat organizacji społecznych, religijnych i politycznych w parafii Gać koło Przeworska w dwudziestoleciu międzywojennym, Grzegorz Chajko z Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie – na temat sytuacji religijnej i oświatowej ludności polskiej oraz ukraińskiej w powiecie Podhajce województwa tarnopolskiego w memoriale Towarzystwa Rozwoju Ziemi Wschodnich z 1936 roku, ks. Stanisław Cieślak SJ z Akademii Ignatianum

przedstawia historię jezuickiego domu rekolekcyjnego i parafii w Czechowicach-Dziedzicach, ks. Jan Dyduch z Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie podejmuje temat nowej ewangelizacji jako priorytetowego zadania Kościoła, Beata Frey-Stecowa z Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie omawia okoliczności powstania i dalsze losy nieznanego dzieła złotnika krakowskiego Kazimierza Sołtykowicza, ks. Zdzisław Gogola OFMConv z Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II ocenia metody walki z zimną wojną, Piotr Jamioł MS z Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie poświęca artykuł ks. Franciszkowi Czarnikowi, pierwszemu proboszczowi parafii pw. Matki Bożej Saletyńskiej w Rzeszowie. Ks. Jan Józef Janicki z Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie zajmuje się treściami religijnych i patriotycznych kazań o. Zygmunta Janickiego OFM w tekście *Wojna obecna o miłosierdzie Boże* (1915). Józef Cezary Kałużny z Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie porusza problematykę ustalenia adresata listów św. Józefa Bilczewskiego do rzymskiej wspólnoty księży zmartwychwstańców z lat 1889-1890 jako przykład odpowiedzialności historyka za rzetelność analizy tekstu źródłowego. Ks. Stefan Koperek CR i Zbigniew Skóra CR z Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie przybliżają postać Prospera Guérangera – ojca ruchu liturgicznego zmartwychwstańców. Wojciech Kęder z Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II relacjonuje aktywność dyplomatyczną Michała Wielhorskiego w Paryżu, wysłannika konfederacji barskiej, w świetle korespondencji dyplomatycznej nuncjuszów papieskich. Ks. Marian Machinek MSF z Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie dzieli się refleksjami na temat relacji wiary i polityki na marginesie wypowiedzi Josepha Ratzingera – Benedykta XVI. Joanna Małocha z Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie przedstawia typologiczno-chronologiczną analizę zespołu średniowiecznych militariów oraz elementów oporządzenia jeździeckiego z Lipowca, ks. Józef Mandziuk z Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie podejmuje temat kultu Matki Bożej Bolesnej w Oborach nad Drwęcą. Ks. Józef Marecki z Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie pisze o herbie miejskim na polskiej powojennej monecie obiegowej. Ks. Stanisław Pamuła przedstawia wizję świata Oriany Fallaci na przełomie XX i XXI wieku, Elżbieta Piwowarczyk z Uniwersytetu Papieskiego

Jana Pawła II dzieli się wnioskami badawczymi dotyczącymi legatów testamentowych *ad pias causa* w XV-wiecznym Krakowie. Lucyna Rotter z Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie omawia przemiany stylowe i symbolikę habitu na przykładzie Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego à Paulo. Aleksander Krzysztof Sitnik OFM z Wyższego Seminarium Duchownego oo. Bernardynów pw. bł. Jana Dunsza Szkota w Kalwarii Zebrzydowskiej pisze o autobiografii bernardyna, historyka Zakonu Braci Mniejszych, Norberta Golichowskiego OFM, napisanej dla jego przyjaciół Bolesławów Eulenfeldów. Ks. Józef Swastek z Papieskiego Wydziału Teologicznego we Wrocławiu wykazuje aktualność przestróg dla Polski ks. Piotra Skargi. Ks. Rafał Szczurowski z Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie prezentuje tekst: *Skromnie czy okazale? Wewnątrzkościelny dwugłos o kosztach pogrzebowych w Polsce 2. połowy XVIII wieku*. Ks. Tadeusz Śliwa z Wyższego Seminarium Duchownego w Przemyślu pisze na temat święceń diakonów i kapłanów w katolickiej diecezji przemyskiej obrządku greckiego w latach 1727-1731. Ks. Rafał Śpiewak z Uniwersytetu Ekonomicznego im. K. Adamieckiego w Katowicach – na temat dylematów duchowieństwa górnośląskiego wobec polskich dążeń narodowych na przełomie XIX i XX w. Luiza Trybuś z Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie przedstawia wspomnienia oświęcimskie obozu Auschwitz-Birkenau Antoniny Piątkowskiej. Benignus Józef Wanat OCD z Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła III w Krakowie przedstawia pustelnię karmelitów bosych w Czernej pw. św. Agnieszki, natomiast s. Elena Wróbel CSFN z Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II omawia zagadnienie literatury poświęconej wychowaniu dzieci *Nie trawcie lat swych darmo, czyli młodym ku napomnieniu i przestrodze słów kilka*. Ks. Jan Związek z Wyższego Seminarium Duchownego Archidiecezji Częstochowskiej – działalność społeczną i narodową ks. Pawła Pośpiecha (1878-1922). Franciszek Antoni Marek z Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji w Opolu jest autorem artykułu *Podcinanie korzeni, z których wyrastamy* na temat manuskryptu napisanego w roku 1910 przez Franciszka Tiszbierka, wiejskiego młodzieńca z Zalesia na Opolszczyźnie, będącego świadectwem polskości ludu śląskiego w początkach XX wieku. Bogactwo i różnorodność treści zawartych w tych artykułach sprawia, że książkę czyta się z wielkim zainteresowaniem.